

Pater Kajetan

Roman po ustnih, pisanih in tiskanih virih

«Česa pa še, za božjo voljo?» je planil provincijal. «Mar ni že dovolj?»
 «Jaz se bojim, da je p. Danijel šlutil pravilno...»
 «Da bi bil Kajetan —»
 «Da je Kajetan zlorabljal Danijelovo ime — da je Kajetan zavajal in zapeljal tisto nesrečno samomorilko — da je Kajetan lopov in zločinec!» je naglašal prior s plamtečim obrazom.
 «Mislite? Ni mogoče! A obenem da bi bil...»
 «Hinavec je bil... vedno se je pajdašil z brezverci... discipliniran je bil kot kaplan nešteto krat... Da bi se odtegnil posledicam svoje propalosti napram učiteljici v Dobu, je v kritičnem hipu pobegnil od nas in se —»
 «O! Prav tisti dan je nesrečnica umrla! Zares, to že ni več slučaj! Prav zato se je zavedenka usmrtila, ker je zvedela...»
 «Tako napišem in odpošljem ovadbo,» je dejal prior in vstal, da odide. «Zločin se odkrije in pojasni hitreje, nego sva mislila.»
 «Dà, napišite! A previdno! Ne obdolžujte nikogar, nego le navedite dogodke, ki so v tako strašno sumljivi zvezi. Golobove očitke... p. Danijela sumnja... učiteljično zadnjo nujno prošnjo, naj pride k nji p. Kajetan... Kajetanov beg ponoči baš pred njeno smrtjo... Kajetanov nenadejani hipni izstop... njegova zaroka z ordinarno deklo... O, o! Hudič v ženski pojavi je resnično najstrašnejši!» je stokal opat.
 Tedaj je nekdo potkal na vrata. Vstopil je p. Benedikt, bled, resen.
 «Prečastita!» se je poklonil. V roki je držal dve pismi.

Takoj sta planila nanj.
 «Tudi vam je pisal? O, o, o!» je vzklikal opat.
 «Izdajalec, krivoprisežnik, zločinec!» je psal prior.
 «Tukaj — prosim... Nobenega dvoma ni...» je rekel pater Benedikt in izročil opatu prvo pismo.
 Pisala ga je Milka Potočnikova.
 «Kaj?! Ona — ona sama? — Pa kako ste prišli do tega pisma?» je omahnil opat v naslanjač in buljil v patra.
 «Dala mi ga je njena služkinja takoj, ko je bedna žrtev v mojih rokah izdihnila.»
 Pa zakaj mi ga niste izročili takoj? Čemu ste ga za-
 drževali?
 «Naslovljeno je na p. Kajetana in name. Način ravnanja ž njim je torej pokojnica prepustila popolnoma nama,» je odgovoril p. Benedikt. «Imel pa sem še drug razlog.»
 «Kakšen?»
 «Evo, tegale!» — in Benedikt je pokazal drugo pismo. Pisal ga je Janko Svetlin — Kajetan.
 «Tudi nama je sporočil. Vi ste vedeli?...»
 «Šlutil sem... Prijatelj mi je... Oprostite, do dna duše ga poznam: najblažji, najznatnejši mož je... Molil bom zanj, a tudi vidva, gospoda, prosim, ga ne obsojajta!»
 In Benedikt se je poklonil in odšel.
 «Zdajle pa le pišite ovadbo! A z drugim subjektom! Evo vam! Dokaz je tu!» je režal opat in vihtel pokojnično pismo pred priorjevim nosom.
 Prior pa je vzel pismo in, ko ga je prečital, dejal malomarno: «Tem bolje... Stvar je jasna. Urađoval bom nemudoma... Jutri pa pridem zopet poročat... Hvaljen bodi...» In prior je urno odšel.
 «Amin!» je klical provincijal za njim.

Pater Danijel je ležal v svoji postelji in imel glavo ovito in obvezano, kakor bi ga bil opikal roj sršenov. Obraz mu je bil zabuhel, ušesa otekla in pod levim očesom se je videla

vijoličasta podplutba. Na sredi gladko obrite tonzure pa mu je štrlel mal rog.
 Pater Alfonz in pater Ignacij sta mu vsakih deset minut privezala na boleče točke nove mrzle obkladke, pater Ciril pa je prinašal vedno sveže vode v umivalniku.
 Vse prejšnje popoldne, vso noč in tudi še dopoldne so imeli usmiljeni Samaritani dela z revčkom, ki je padel v grčave pesti razbojniškega Goloba. In hvala Bogu in prečisti Devici: otekline in zabuhline so uplahnjevale...
 Moreče dolge so ure ob trpečem bolniku. Toda p. Danijel je bil prijeten bolnik. Da je njegovim požrtvovalnim strežnikom potekal čas hitreje, je naročil kletarju, prijatelju p. Urbanu, da mu je pošiljal v celo vitke buteljke najboljšega vina, kuharju brati Jeronimu pa, da je pošiljal najboljših prigrizkov. Tudi smotk in cigaret je bilo tu na kupe.
 Tako so bolnik in strežniki pili, jedli in pušili.
 Da, celo pili so.
 P. Ciril je namreč prinesel svojo kitaro in najprej zabreuka! tiho, sladko, otožno. Nato je urezal pesem. Sentimentalno, nato poskočno. In pesem za pesmijo, tovariši pa so vselej pritegnili.
 Ponoči so se spočetka brzdali ter so prepevali samo napol glasno, opolnoči so bili že smeješji, podnevi pa se niso krotili niti najmanj.
 Čemu neki? Kdor ima čisto vest, lahko poje! In ako je pesem bolniku uteha v bolesti, kdo bi mu jo smel odrekat! Tako so pili, pili in pušili...
 Malo pred polnočjo je začel p. Ciril tisto ihansko:
 «Marija, vaho noč!
 Te prosimo za pomoč,
 Marijo devico,
 jo ljubimo cevo noč.
 Boš dole légava,
 boš gore vstajava,
 se spomne, se spomne,
 k' boš v večnost rajžava!»

Velika izbira najnovejših modelov in klobukov iz klobučine (filc) vedno v zalogi v modnem salonu

Ida Škof-Wanek naslednici
Ljubljana, Pod Trančo št. 2
 Predelovanje in preoblikovanje damskih klobukov.
 Točna postrežba! Priznane solidne cene!

Potrjeni od neizmerne žalosti naznanjamo vsem sorodnikom prijateljem in znancom, da je naš srčno ljubljeni, dobri soprog oziroma oče, brat in zet, gospod
Ivan Pirh
 mestni ječar v pokoju
 danes dne 14. oktobra ob 1. uri zjutraj po dolgi in mukepolni bolezni, previden s tolažili sv. vere, mirno v Gospodu zaspal.
 Pogreb nepozabnega pokojnika bo v sredo dne 15. t. m. ob 4. uri popoldne iz hiše žalosti, Štepanja vas št. 61, na pokopališče v Štepanjo vas.
 V Ljubljani, dne 14. oktobra 1924.
 5407/a ŽALUJOČI OSTALI.

Slovensko trgovsko in obrtno društvo v Ljutomeru javlja pretužno vest, da je član, gospod
Jožko Rajh
 gostilničar in veleposestnik
 nagle smrti dne 11. oktobra preminul.
 Zvestemu članu ohranimo časten spomin!
 V Ljutomeru, dne 13. oktobra 1924.
 5402/a Odbor.

Edini neslišni pisalni stroj
L. C. Smith & Bros, Mod. 8.
L. BARAGA, LJUBLJANA,
 Selenburgova ul. 6/1.

VELIKA RAZSTAVA
 IN RAZPRODAJA OLJNATIH SLIK

120 originalnih umotvorov sloviti poljskih, madžarskih, čeških, holandskih, francoskih, nemških in drugih mojstrov.

Izjemno ugodne cene!

Ne zamudite prilike! Oglejte si krasno zbirko slik v trgovini, oziroma na dvorišču trdke za mobilije in dekoracije

ERNEST ZELENKA
 MARIBOR, Šolska ulica št. 5.

Najboljšega priporočila vredno:

prvovrstno, moderno perilo za gospode. Modni predmeti, kravate, samorezuice, ovrtniki. Nogavice od najfinjših do navadnih vrst. Narbrtniki, sportne palice za gospode in dame. Razne igrače v veliki izbiri! Higijenične sesalke in platno za dojenčke. Vse toaletne potreščine.

Vsako naj se spomni, kadar želi česa nakupiti, trdke

LUD. DOLENC

Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 8.
 (Nasproti hotela „Lloyd“.) 5417-a-1

MERAKL

boje, mastila, lakove, štuk, emajle, kistove i jamačno čisti firnis najbolje kakvoče nude

MEDIĆ-ZANKL

družba z o. z.

MARIBOR, LJUBLJANA, NOVI SAD,
 p. družn. oa. centrala. skladište.
 Tvornice: 679/a

LJUBLJANA-MEDVODE.

Jesenska sezija!

Ravnokar dospele novosti po znizanih cenah! 1910a

Velika izbira modnega nakita, svilu, baržuna itd.

Perilo za dame in gospode, volnene ter svilene jopice, rokavice, nogavice

Prodaja z 10 do 20 % popustom!

MODNA TRGOVINA

A. ŠINKOVEC nasl. K. SOSS
 Ljubljana, Mestni trg št. 19.

Halo, gospodinje!

Novo! „KAPOK“ Novo!

Pravkar dospelo iz Pariza za polnjenje prešitih odevi in blazin. Prepričajte se, polkusite! Bolje in ceneje kot vata. — Dobi se samo pri trvdki E. MALHAPE, Ljubljana, Krekov trg št. 10.

Na debelo! 5410a Na drobno!

Šentjanski premog

vseh vrst in vsako množino, v čisto opranem stanju nudi, za takojšnjo dobavo

Prodajni urad šentjanskega premogovnika

AND. JAKIL

Ljubljana, Krekov trg 10 1018-a

Nudim lasne obročke

Vpletke (kite), barvanje las z „L' Oreal Hane“

M. PODKRAJŠEK,

frizer za dame in gospode, Sv. Petra cesta 32.

Oglasi v „Jutru“ imajo popoln uspeh!

Zahvala.

Za izraženo sožalje ob smrti naše drage mame' svakinje, tete, gospe

Terezije Rosina

kakor tudi za mnogobrojno spremstvo na njeni zadnji poti izrekamo vsem prav prisrčno zahvalo.

Prhove-Medija-Izlake, dne 12. oktobra 1924.

5408/a

ŽALUJOČI OSTALI.

SINGER ŠIVALNI STROJI so na vsem svetu poznani kot najboljši
 Singer šivalni stroji, Bourne & Co., New York 709/a
Ljubljana, Selenburgova ul. 3
 Prodaja na obroke

Centrala za SHS:
Zagreb
 Maruličeva ul. 5
 Zastopstva v vseh mestih

Ljubljanska kreditna banka

Delniška glavnica:

Din 50.000.000—

Rezervni sklad okoli:

Din 10.000.000—

Centrala:

Ljubljana, Dunajska cesta

Podružnice:

Brezice, Celje, Crnomelj, Gorica, Kranj, Maribor, Metković, Novi Sad, Ptuj, Sarajevo, Split, Trst, agencija Logatec

se priporoča za vse v bančno stroko spadajoče posle.